

Greece, заява № 34433/04, постанова від 11.01.2007). А у іншій справі проти України Суд визнав, що довільне збільшення податкових зобов'язань заявника як наслідок недостатньо чіткого податкового законодавства є порушенням Конвенції (Shchokin v. Ukraine, заява № 23759/03, постанова від 14.10.2010).

Таким чином, можна зробити висновок, що посилюється тенденція до підвищення кількості звернень від юридичних осіб до ЄСПЛ, так як об'єм категорії «право власності» значно ширший в розумінні Конвенції про захист прав людини ніж в національних законодавствах країн-членів Ради Європи.

**Хоббі Ю. С.**

*Маріупольський державний університет,  
старший викладач кафедри конституційного, адміністративного та  
міжнародного права, кандидат юридичних наук*

## **ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У СУЧАСНОМУ СВІТІ**

У післявоєнні роки зі створенням Організації об'єднання націй відбулося становлення нового світового правопорядку, в основу якого були покладені так звані основоположні принципи міжнародного права, порушення яких, здавалося б, не припустимо у демократичному світі. Вони юридично закріплені в Статуті ООН 1945 року, Декларації ООН про принципи міжнародного права 1970 року, Гельсінському заключному акті НБСЄ 1975 року. Дані принципи мають вищу юридичну силу та є обов'язковими для всіх держав бо їх порушення передбачає настання міжнародної відповідальності перед усім співтовариством. Всі інші міжнародно-правові норми та міжнародні дії суб'єктів міжнародного права повинні їм відповідати та не суперечити.

Але сьогодні постає питання – чи не втратили ці принципи свого значення, отже ми є свідками їх багаточисельних порушень, причому з боку демократичних держав та світової спільноти в цілому, що проявляється у диференційованому підході до випадків порушень цих принципів, у легалізації т. з. «гуманітарної інтервенції», яку часто використовують в якості приводу для втручання у внутрішні справи держави.

Найбільш порушуваним на сьогодні є принцип невтручання у внутрішні справи держави, що проявляється не лише у тиску міжнародних організацій та фінансових установ, які майже нав'язують державам свою політику, а й у ряді військових акцій, які були проведені за останні 10 років.

Яскравим прикладом «політики подвійних стандартів» є події в Єгипті, Лівії, Сирії, Ірані тощо. Під егідою захисту прав людини у цих країнах було порушено цілих 5 принципів міжнародного права: принцип незастосування сили та погрози силою, невтручання у внутрішні справи

держави, територіальної цілісності, мирного вирішення міжнародних спорів, поваги прав людини та основних свобод (Романова О. Международный государственный бандитизм / О. Романова [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://er-portal.ru/about/text.shtml?19/8895>), причому зі згоди ООН, яка призвана бути гарантом миру та безпеки у світі.

З іншого боку, ми бачимо, що в європейських країнах активно та систематично порушуються права людини та національних меншин та груп (законодавча заборона будувати мечеті у Швейцарії, часткова заборона носити хіджаб у Франції та Данії, тощо).

Як показує практика більшість резолюцій РБ ООН (проти Лівії, Ірану, Сирії) також порушують принцип невтручання у внутрішні справи держави, оскільки не досягають мети, заради якої вони проголошувалися (захист прав громадян, в той час, коли населення просто знищувалося під час бомбардувань та військових операцій). Бомбардування Палестини з боку держави Ізраїль також не афішуються та «покриваються» США та іншими країнами.

Ситуація в Сирії наочно показує масштаби порушення принципів міжнародного права, а зважаючи на її значні запаси урану, золота та нафти, постає питання щодо зацікавленості західних країн у зміні влади в цій країні. Від дій світової спільноти на чолі з США, Францією та їх союзників на сході потерпає населення Сирії, яке опинилося у скрутній ситуації, тому події, які там зараз відбуваються, ніяким чином не спрямовані на захист прав, свобод та інтересів сирійського народу. Може саме тому Росія не підтримує санкції РБ ООН проти цієї держави?

Якщо порушення основних принципів міжнародного права та проведеної «політики подвійних стандартів» буде продовжуватися, можна буде поставити під сумнів існування самого міжнародного права, в основі якого лежать ці принципи. Вважається, що правові норми та звичаї повинні бути обов'язковими для всіх держав, незалежно від їх економічного, політичного та територіального розміру та впливу. Жодна країна чи організація, навіть РБ ООН, не повинні втручатися у внутрішні справи країни, доки законна влада не звернеться до них про допомогу. І то, ця допомога може проявлятися лише у вигляді гуманітарної допомоги населенню та сприянні у мирному вирішенню конфлікту. Дії та акти РБ ООН, як гаранта миру та безпеки у світі, не повинні ініціювати або приводити до війни або наданню збройної підтримки тій чи іншій стороні конфлікту. Отже будь яка війна чи збройний конфлікт є міжнародним злочином.

Таким чином, необхідно переосмислити статус Ради Безпеки та ООН в цілому, реформувати її діяльність, відмовитися від усіх «законних» підстав втручання у внутрішні справи країни. Не можна допускати, щоб ООН виступала лобістом фінансових та економічних інтересів певної групи країн та диференційовано підходила до порушень принципів міжнародного права та прав людини зокрема. В інакшому випадку ООН втратить

свій вплив та вагу. Крім того, принципи міжнародного права вже слід переглянути та юридично розширити, оскільки принципам роззброєння та захисту навколишнього середовища приділяється мало уваги. Будь яка держава повинна бути впевнена у справедливому та мирному вирішенню своїх проблем, в тому, що її інтереси не будуть ігноруватися в угоду інтересів провідних країн світу.

**Мануїлова К. В.**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
асистент кафедри міжнародного права та міжнародних відносин*

## **УНІФІКАЦІЯ КОЛІЗІЙНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОЗАДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В ЄС: РИМ II**

Процеси широкомасштабної правової інтеграції (уніфікації та гармонізації національного законодавства), що інтенсивно розвиваються в Європейському Союзі (ЄС), не привели і в найближчій перспективі не призведуть до введення повністю однакових (уніфікованих) правил поведінки громадян і організацій абсолютно у всіх сферах суспільного життя і за всіма галузями права, у тому числі в області приватного права.

Звідси, як і багато держав з федеративним устроєм (наприклад, США), Європейський Союз потребує наявності особливого комплексу правил – колізійних норм, що визначають, право якої з його держав-членів повинне застосовуватися у випадку, якщо конкретне правовідношення включає в себе «іноземний елемент» (укладається між громадянами різних країн, відбувається на території іншої держави та ін.)

Подібні колізійні норми історично встановлювалися на рівні окремих держав-членів Союзу. Однак, як показує практика, вони часто представляють різні варіанти вирішення проблеми «конфлікту законів» і здатні вступати в протиріччя один з одним («колізія колізій»): наприклад, колізійна норма Франції відсилає до права ФРН, а останнє, навпаки, наказує застосовувати право Французької Республіки або іншої країни.

Для вирішення цих та інших проблем «конфлікту законів», що ускладнюють нормальне функціонування єдиного економічного простору ЄС, інститутами Європейського Союзу докладаються зусилля з підготовки єдиних (уніфікованих) колізійних норм, закріплених безпосередньо в законодавстві ЄС.

Першим кроком у цьому напрямку стало прийняття Конвенції про право, що підлягає застосуванню до договірних зобов'язань, від 19 червня 1980 р., відомої також за місцем підписання як Римська конвенція. Дана Конвенція, діючи лише у відносинах між державами-членами ЄС, вирішує колізійні питання щодо зобов'язань, що виникають з приватноправових договорів між фізичними та / або юридичними особами (основний принцип – свобода вибору права сторонами договору).